

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
भारतीयविद्या पारंगत (एम्.ए.) बहिःस्थ
परीक्षा: मे - २०२४
चतुर्थ सत्र
विषय: – प्राचीन भारतीय मूर्तिशास्त्र (22E1345)

दिनांक: २७/०५/२०२४

गुण: १००

वेळ: स. १०.०० ते १.००

सूचना :- (१) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. (२) सर्व प्रश्नांना समान (२०) गुण आहेत.

- प्र. १. भारतात मूर्तीचा उगम आणि विकास कसा झाला हे सांगा.
- प्र. २. मूर्तिशास्त्राच्या अभ्यासासाठी उपयोगी पडणाऱ्या साधनांची माहिती लिहा.
- प्र. ३. शिवाच्या संहार मूर्तीची थोडक्यात माहिती लिहा.
- प्र. ४. विष्णूच्या अवतारमूर्तीची थोडक्यात माहिती द्या.
- प्र. ५. मातृदेवता ही संकल्पना स्पष्ट करून सप्तमातृकांची थोडक्यात माहिती लिहा.
- प्र. ६. बौद्ध मूर्तिशास्त्राचा उगम आणि विकास स्पष्ट करून गौतम बुद्ध याच्या मूर्तीचा उगम आणि त्याचे प्रकार यांची थोडक्यात माहिती द्या.
- प्र. ७. टीपा लिहा.
 १. गणपती
 २. ब्रह्मा
- प्र. ८. टीपा लिहा.
 १. समोवसरण
 २. महामायूरी